

store Antal Arbejdere, som ere beskæftigede ved Toldboden, lønnes. Vrede Medlemmer ville vide, at dette hænger sammen med, at Staten vel indkræver Arbejdspengene, men i hvert Fald for Kjøbenhavns Toldstedes Vedkommende forvaltes disse Arbejdspenge ikke af Staten selv eller af Statens Embedsmænd. Hele denne Sag er ordnet som en privat Entreprise, og min Hensigt med at fremdrage dette er at henstille til den høje Finansminister, om der ikke var Anledning til at forandre dette Forhold. Jeg skal ganske kort antyde, hvorledes Forholdet er ordnet ved Kjøbenhavns Toldsted, som jo er det største her i Landet. Der findes derude 14 eller 15 Formænd, som de kaldes, eller Entreprenører, som have dette Arbejde paa Toldboden i Entreprise. De antage Arbejdere fra Dag til Dag, og det er et ret betydeligt Antal Arbejdere, der beskæftiges ved dette Arbejde, nemlig 200—300 Personer, nogle flere eller færre, efter som det er Vinter eller Sommer, og efter som Trafikken er større eller mindre. Man vil nu forstaa, at dette Forhold i mange Retninger er uheldigt, ikke alene over for de paagældende Arbejdere, der, stønt de ere medvirkende til, at der kommer ganske betydelige Indtægter ind i Statskassen, dog staa helt anderledes end alle øvrige Arbejdere, der ere beskæftigede ved Statsinstitutioner. Tager man dem, der ere beskæftigede ved Jærnbane-, Post- eller Telegrafvæsenet, eller hvilke andre man vil tage af lignende Art, have de dog nogen Fordel, nogen Sikkerhed derigennem, at de beskæftiges direkte i Statens Tjeneste. Men Arbejderne ude paa Toldboden leve, stønt de udføre et Arbejde i Statens Tjeneste, hvorved Staten faar store Indtægter, dog fuldstændig under de samme Forhold som Arbejdere, der beskæftiges af private Arbejdsgivere. Dette fører blandt andet med sig, at disse Mennesker, naar de have henslæbt deres Tid der maaste 30—40 Aar og ikke længere kunne bestille noget, ikke have Afgang til nogen som helst Understøttelse i deres Alderdom fra vedkommende Institution; de staa absolut fuldstændig som private Arbejdere. De kunne nu, efter at Loven om Alderdomsunderstøttelsen er traadt i Kraft, erholde nogen Understøttelse ifølge denne Lov paa samme Maade som alle andre, men i Virkeligheden maa man sige, at det er urigtigt, at der findes et saa stort Antal Arbejdere beskæftigede ved en Statsinstitution, som ere fuldstændig udelukkede fra den Afgang til Pension, som de øvrige Statsarbejdere have. Men hertil kommer, at naar man klarerer ude paa Toldboden, findes der paa ens Regning foruden de

øvrige Poster tillige opført Arbejdspenge, som altsaa indskræves paa samme Kasserer-kontor, men som gaa til disse private Folk, som holde Arbejdsstyrken derude. Nu ligger det i Sagens Natur, at da disse Folk faa alle Arbejdspengene, ere de interesserede i, at Antallet af de Arbejdere, der beskæftiges paa Toldboden, er saa ringe som muligt. Det er deres Fortjeneste, men det er ikke altid, at deres Interesse falder sammen med de handlendes eller deres Interesse, som skulle indklarere Varer. Der klages da ogsaa ofte over, at Ekspeditionen derude er ret langsom, og det er ikke urimeligt at antage, at det i nogen Grad i hvert Fald skyldes den Omstændighed, at der findes et Antal private Personer, som ere interesserede i, at Antallet af Arbejdere derude er saa ringe som muligt. Dernæst er der et andet Forhold, som jeg synes ogsaa har sine Betæneligheder og har nogen Betydning, nemlig dette, at saavel Staten som Borgerne i Almindelighed dog sikkert maatte ønske at have nogen Garanti særlig paa Steder, hvor man omgaaas deres Gods saa intimt, som Tilfældet er paa Toldboden. Men Forholdet er ordnet saa ejendommeligt derude, at man egentlig ikke har faaet Folk. Der møder Arbejdere om Morgenen i Hundredevis — 200—300 Mand — og det er i og for sig et Dykketæf, hvem der kommer ind den paagældende Dag. De erholde et Teg, naar de komme ind, og det hænder meget ofte, at Folk, der komme først, ere saa heldige at komme ind og at faa en eller flere Dages Arbejde, medens andre kunne komme til at gaa flere Dage, forinden de komme ind og erholde Arbejde paa Toldboden; med andre Ord, man kan ikke sige, der gives nogen Garanti for, hvilke Personer det er, der komme ind og arbejde paa Toldboden. Nu er det jo imidlertid, skal jeg tilføje, saaledes, at der naturligvis er et større Antal, som ret regelmæssig arbejde paa Toldboden, og at Forholdene maaste heller ikke have givet Anledning til slynderlig Klage i nogen Retning over, at Tingene ikke ere behandlede paa den Maade, de bør behandles derude, men der er dog den Mulighed til Stede, at der kan fremkomme Banfeligheder, og ogsaa af den Grund forekommer det mig ret rimeligt, at Forholdene bleve forandrede. Dertil kommer, at det er jo et meget stort Spørgsmaal, om den hele Ordning med de Arbejdspenge, der betales, er tilfredsstillende for dem, der benytte Toldboden, for de importerende og for de handlende. Der er ofte klaget, med hvor stor Grund er jeg ude af Stand til at sige, men der er klaget over, at Arbejdspengene ved Kjøbenhavns Toldsted vare